

‘Öncelik mevcut üretimi korumak olmalı’

Emre ESER

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısı, "**Sanayimizin** ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda dün gerçekleştirildi.

Toplantının konğu **Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu** ydu. Ekonomide zor bir süreçten geçildiğini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Anadolu'yu sürekli dolaşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptan yaklaşımla olumsuz bakılmamalı" dedi.

VERGİ ARTMASIN TASARRUF YAPILSIN

Vergi sisteminde önemli bir reform ihtiyacı olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, vergi düzenlemelerindeki değişikliklere ilişkin olarak şunları söyledi: "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyoruz. Suistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükellefin hayatını daha da zorlaştırıyoruz. Bu da vergi uyumazlıklarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir. Yüksek enerji fiyatlarının yanı sıra, bunların üzerindeki vergi ve benzeri kamusal eklentiler, üretim maliyetlerimizi ciddi şekilde artırmaktadır. Kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede, sadece vergi artışına odaklanılmamalıdır. Harcamalar ve yatırımlar önceliklendirilmeli, kamuda ciddi bir tasarrufa gidilmelidir."

YAPILAN ZAMLAR BEKLENTİ ENFLASYONU OLUŞTURUYOR

TOPLANTIDA konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** da, "Ekonomimiz yeni ve kritik bir geçiş sürecinde. Görüyoruz ki ekonomimizdeki kaynak arayışlarımız yine klasik yöntemlerle çözülmeye çalışılıyor. Bu çerçevede akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığı, yapılan zamlar ne yazık ki toplumumuzu, bir "beklenti enflasyonu" içine sokmakta. Bu ortamda fiyat istikrarı oluşmuyor ve maliyetler hesaplanamıyor. Temel gerçekler enflasyonla mücadelenin başarıya ulaşmasını zora sokuyor. Bu noktada kamu kesiminin gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklaması gerektiğini de düşünüyoruz" şeklinde konuştu.

NAKİT SIKINTISI VAR

Piyasalarda ciddi bir nakit sıkıntısının yaşandığına vurgu yapan Bahçıvan, "Bu sıkıntı giderek artıyor. Ekonomimiz için ciddi bir tehdit olan durgunluk işaretini veriyor. Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savastığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bir dönemi bir süre yaşayacağız. Reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracata dönük ve yatırıma dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalı" ifadelerini kullandı.

'Kapsamlı ve uzun vadeli program lazım'

İSTANBUL Sanayi Odası

Başkanı **Erdal Bahçivan**,

Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden artık uzaklaşması gerektiğini kaydetti. Bahçivan, "Yeni OVP'de en büyük beklentimiz, işverenlerden işçiye toplumun tüm

kesimleriyle yapılacak olan istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması. Öngörülebilirlik sorunlarını tekrar yaşamamak adına, tüm kesimlerin beklentilerini gözetin, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor" dedi.

İş dünyası kapsayıcı yol haritası bekliyor

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Odaları ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, iş dünyası için öngörülebilir ve güven ortamında bulunmanın önemini vurguladı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile gerçekleştirilen temmuz ayı olağan meclis toplantısında konuşan Hisarcıklıoğlu, şunları söyledi:

"İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik."

KDV vurgusu

KDV sisteminin özel sektör için bir finansman sorunu haline geldiğini belirten Hisarcıklıoğlu, "İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir" önerilerinde bulundu.

KOBİ payı sevindirdi

Piyasalarda giderek artan ciddi nakit ihtiyacının durgunluk işareti verdiğini ve enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve mücadele içerisinde olduğu bir döneme yol açacağını belirten Bahçivan, bu dönemi reel sektörün en az yara ile atlattırması için özel finansman modelleriyle desteklenmesi gerektiğini söyledi. **İSO Başkanı**, bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılacağını açıklanmasını sevindirdi. bulduklarını dile getirdi.

Enflasyona kesin çözüm

İSO Yönetim Kurulu Başkan Erdal Bahçivan da konuşmasında şunları kaydetti:

"Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile İstanbul'da istişare etme fırsatı bulduğumuz yeni OVP'de en büyük beklentimiz, işverenden işçiye toplumun tüm kesimleriyle yapılacak olan istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması. Öngörülebilirlik sorunlarını tekrar yaşamamak adına, tüm kesimlerin beklentilerini gözetken, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor."

REEL SEKTÖR

"KOBİ kredilerindeki daralmaya dikkat edilmeli"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu: Daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor/03

"Kredilerde daralma ülkenin tamamına olumsuz yansıyor"

İSO Meclis Toplantısı'nda ticari krediye erişimde yaşanan zorluklara dikkat çeken **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu**, "Özellikle KOBİ kredilerindeki daralma, zincirleme etkisiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor" dedi.

YENER KARADENİZ/İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclis'nin temmuz ayı olağan toplantısı, "**Sanayimizin** ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, **TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu** konuk olarak katıldı. Konuşmasında zorlu bir değişim döneminden geçildiğini söyleyen Hisarcıkıoğlu, bu dönemlerde reel sektör ile kamu idaresi arasında daha fazla diyalog ve iletişime ihtiyaç duyulduğunu belirtti. İş dünyasının öngörülebilirlik istediğine dikkat çeken Hisarcıkıoğlu, "İş dünyası geleceğe dair yol haritası bekler. İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkan Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Programa dair önerilerimizi ilettik" dedi.

"Üretim kapasitesi korunmalı"

Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladıklarını dile getiren Hisarcıkıoğlu, "Anadolu'yu sürekli do-laşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkisiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Türkiye'nin birinci önceliği mev-cut üretim kapasitesini korumak olma-lı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı. Dün (önceki gün), bu kapsamda önemli bir gelişme yaşandı. Tüm bu sadeleştirme adımlarını olumlu karşılıyor ve devam etmesini temenni ediyoruz" diye ko-nuştu.

Bir diğer reform ihtiyacının ise vergi sistemiyle ilgili olduğuna dikkat çeken Hisarcıkıoğlu, "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriliyor. Sulistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükel-

■ Enflasyon ile durgunluğun iç içe girme riski var

Piyasalarda ciddi bir nakit ihtiyacının, giderek artan şekilde kendini göstermekte olduğunu anlatan **Erdal Bahçivan**, bunun da ekonomi için ciddi bir tehdit olan durgunluk işareti verdiğini vurgulayarak, "Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bir dönem bir süre yaşayacağız. Bu nedenle **sanayimizin**, üretimimizin bu dönemi sağlıklı ve en az yara alarak atlatabilmesi için reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracata dönük ve yatırıma dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalıdır. Bu yönde atılan adımlar ve yapılan açıklamalar da var zaten ve bunu ümit var buluyoruz..." diye konuştu. Bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılması ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılmasının açıklanması sevindirici gelişmeler olduğunu söyleyen Bahçivan,

bundan sonraki dönem beklentilerini ise şöyle sıraladı: "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, yeterli idari ve finansal kapasiteye ulaştırılmalı ve yatırım kredileri için ana kurum haline gelmelidir. Kredi Garanti Fonu'nun daha uzun vadeli ve nitelikli kredilere yönelik bir revizyona ihtiyacı var. Türk Eximbank'ın sermaye yapısı güçlendirilmelidir. Yıllar içinde oldukça karmaşık hale gelen vergi mevzuatında sadeleştirmeye ihtiyaç var. Vergi sistemi, üretim ekonomisini önceliklendiren, büyüme ve üretim dostu bir yaklaşımla yeniden kurgulanmalı. KDV uygulamasının köklü bir reformdan geçirilerek **sanayiye** ve üretime yük getirmeyecek bir sekde dönüştürülmeli. Kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemelerde şirketlerin geçmiş performansları dikkate alınmalı, ödemelerini eksik ve zamanında yapan mükelleflere ödüllendirici vergisel avantajlar sağlanmalıdır."

lefin hayatını daha da zorlaştırıyor. Bu da vergi uyumsuzluklarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. Ağlayanın malı gülene fayda etmez" dedi. Hisarcıkıoğlu, kamuda ciddi birtasarrufa gidişmesi gerektiğine de dikkat çekti.

Yargı reformuna da ihtiyaç var

Son aylarda iş dünyasının en önemli gündem maddelerinden biri olan EYT düzenlemesiyle ilgili de konuşan Hisarcıkıoğlu, "1 milyon 750 bin çalışmamız emekli olacak. 300 milyar lira civarında kıdem tazminatı ödenmesi gerekir. Şirketlerimiz bu muazzam yükün altında ezilmelerine seyirci kalmamalıdır. Onların ayakta kalmalarını sağlayacak şekilde ve uygun şartlarla, KGF teminatlı kredi verilmelidir" diye konuştu.

Bir diğer reform gereken alanın yargı sistemi olduğunu söyleyen Hisarcıkıoğlu, "En basit dava 3-5 sene sürüyor. Bu da iş yapmayı zorlaştırıyor. Sistemi kötüye kullananlara avantaj sağlıyor. Yatırımcıyı korkutuyor. Hukuk güçlü

olursa, insanların birbirine, kurumlara ve sisteme olan güveni artar" dedi.

Alınan önlemler beklenti enflasyonuna yol açıyor

Türkiye'de ekonomi politikalarında yeni bir döneme geçişin hareketliliği ve sancılarının yaşandığını belirten **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** ise, gelinen noktada ekonominin direncinin artırılması gerektiğini söyledi. Bahçivan, "Görüyoruz ki ekonomimizdeki kaynak arayışlarımız yine klasik yöntemlerle çözülmeye çalışılıyor. Bu çerçevede akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığı, yapılan zamlar ne yazık ki toplumumuzu, bir 'beklenti enflasyonu' içine sokmaktadır. Enflasyon beklentilerinin dizginlenmesi, fiyatlama davranışlarında normalleşmenin sağlanması, cari açık ve risk priminin azaltılarak lira üzerindeki baskının hafifletilmesi kritik hususlar haline geldi. Bu noktada kamu kesimi gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklanmalı" dedi.

İş dünyası: Bu yükü kaldıramayız

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısına konuk olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, iş dünyasının karşılaştığı finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden

ve çok sert kesilmemeli" uyarısı yaptı. EYT düzenlemesiyle 1 milyon 750 bin kişinin emekliliğinin söz konusu olduğuna işaret eden Hisarcıklioğlu, "Bu dayaklaşık 300 milyar lira tazminat demek. Bizim buyükü kaldırmamız mümkün değil. KGF teminat-

lı uygun şartlarda kredi sağlanmalı" diye konuştu. İSO Başkanı Erdal Bahçıvan ise kapsamlı ve uzun vadeli ekonomik program ihtiyacına dikkat çekti. Kaynak arayışlarında klasik çözümlere başvurulduğunu, akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergi-

lerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığının, yapılan zamlarla toplumu "beklenti enflasyonu" içine soktuğuna işaret eden Bahçıvan, "Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden uzaklaşması gerekiyor" dedi. **s13**

TOBB BAŞKANI RİFAT HİSARCİKLOĞLU:

Ticari kredilerin aniden ve çok sert kesilmemesi gerek

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden ve çok sert kesilmemeli" uyarısı yaptı. EYT'de 1,7 milyon kişinin emekliliğinin 300 milyar TL tazminat getirdiğini belirten Hisarcıkloğlu, "Biz bu yükü kaldıramayız" dedi. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** da kapsamlı ekonomik program ihtiyacına vurgu yaptı.

İstanbul - DÜNYA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısına, **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı** Rifat Hisarcıkloğlu konuk oldu. Sanayicilere hitap eden **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu**, iş dünyasının karşılaştığı finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden ve çok sert kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı. Kredi piyasasına yeniden işlerlik kazandırılmalı" çağrısında bulundu. EYT düzenlemesiyle birlikte 1 milyon 750 bin kişinin emekli olmasının söz konusu olduğuna işaret eden Hisarcıkloğlu, "Bu da yaklaşık 300 milyar lira tazminat demek. Bizim bu yükü kaldırmamız mümkün değil. KGF teminatlı uygun şartlarda kredi sağlanmalı" diye konuştu.

Türk firmalarını CERN'den ihale alıyor

Konuşmasında milli gelir içinde **sanayinin** payının yüzde 27'ye geldiğini ve son 20 yılın en yüksek düzeyine ulaştığına işaret eden Hisarcıkloğlu, "OSB sayısı, son 20 senede 191'den 393'e yükseldi. OSB'si olmayan ilimiz kalmadı. Yine imalat **sanayi** yıllık ihracatı 240 milyar doları aşarak rekor kırdı" dedi. Yüksek teknoloji yatırımlarını desteklemek üzere **TOBB ETÜ** bünyesinde Teknokent kurulacağına da işaret eden Hisarcıkloğlu, "Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarına bu laboratuvarında üretilcek" dedi. Türk firmaların, CERN'den ihalelere kazanmaya başladığına işaret eden Hisarcıkloğlu, diğer taraftan Şikago'da kurdukları Ticaret Merkezi ile firmaların ABD pazarına girişini kolaylaştırdıklarını söyledi.

Uzun vadeli ekonomik program şart

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, kapsamlı ve uzun vadeli ekonomik program ihtiyacına dikkat çekti. Kaynak arayışlarında klasik çözümlere başvurulduğunu, akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığının, yapılan zamlarla toplumu "beklenti enflasyonu" içine soktuğuna işaret eden Bahçivan, "Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz ile İstanbul'da istişare etme fırsatını bulduğumuz yeni OVP'de, işverenden

işçi kesimine, **sanayiciden** akademisyenlere toplumun tüm kesimleriyle yapılacak istişarelerle enflasyonla ilgili kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması en büyük beklentimiz. Zira, ekonomi politikalarında tutarlılık ve devamlılığın makro finansal istikrar açısından taşıdığı önem hepimizin malumu. Bu bağlamda Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden de artık uzaklaşması gerekiyor" dedi.

loji yatırımlarını desteklemek üzere **TOBB ETÜ** bünyesinde Teknokent kurulacağına da işaret eden Hisarcıkloğlu, "Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarına bu laboratuvarında üretilcek" dedi. Türk firmaların, CERN'den ihalelere kazanmaya başladığına işaret eden Hisarcıkloğlu, diğer taraftan Şikago'da kurdukları Ticaret Merkezi ile firmaların ABD pazarına girişini kolaylaştırdıklarını söyledi.

Togg'a Körfez'den talep var

Yerli otomobil Togg'un da gelecek yıl ihracatına başlanacağını söyleyen Hisarcık-

loğlu, "Kimse ortaya çıkmazken, 5 babayı bir araya getirip yola çıktık. 60 yıllık yerli ve milli otomobil rüyamızı hayata geçirdik. Togg'da, üretimin 6 katından fazla talep geldi. Körfez'den, Türk Cumhuriyetleri'nden talep var. Önümüzdeki yıl Avrupa yollarında da görmeye başlayacağız" açıklaması yaptı.

Kredi sıkıntısını Şimşek ve Erkan'a ilettik

İş dünyasının öngörülebilirlik ve geleceğe dair yol haritası istediğini diye getiren Hisarcıkloğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek önemlidir. Bu kapsamda, geçen hafta, Cumhurbaşkan Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Programa dair önerilerimizi ilettik. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık. Hem Sayın Mehmet Şimşek ve hem de Sayın Gaye Erkan'ı ziyaret ederek görüşlerimizi paylaştık. Başta KOBİ'lerimiz olmak üzere reel sektörün, son dönemde giderek artan kısıtlayıcı uygulamalardan olumsuz etkilendiklerini anlattık. Krediye erişimde büyük zorluklar yaşanmakta olduğunu söyledik."

Vergi sistemine de değinen Hisarcıkloğlu, "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. Gelir vergisi basamakları, geçmiş enflasyon dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. Enflasyona muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir. Yüksek enerji fiyatlarının yanı sıra bunların üzerindeki vergi ve benzeri kamusal eklentiler, üretim maliyetlerimizi ciddi şekilde artırmaktadır. Kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede, sadece vergi artışına odaklanılmamalıdır" önerisinde bulundu.

Yılda 10 milyon euro vize reddiyle çöpe gidiyor

Türkiye'de yaşanan vize sıkıntısına da değinen Hisarcıkloğlu, "Cezayir ve Hindistan'dan sonra en çok vize reddi yaşayan ülke Türkiye. Yaklaşık 121 bin başvurumuz red edilmiştir. Bu da başvuruların yüzde 16'sına denk geliyor. Schengen vize başvuruları için bizden 1 yılda aldıkları paraya 62 milyon euro civarında. Bu da demektir ki, vize redlerinden dolayı yılda 10 milyon euro (300 milyon lira) çöpe gitmektedir" diye konuştu.

Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gerektiğini, öte yandan karbon vergisinin de işletmelere yük getireceğini belirten Hisarcıkloğlu, "AB'nin şu anki karbon vergisi kapsamındaki ithalatı 57 milyar euro. Burada en büyük pay yüzde 14,8 ile Türkiye'nin. 8 milyar euroluk ihracatımızla karbon vergisi kapsamına giriyor ve bu kapsam zamanla daha genişleyecek. Bundan çok etkileneceğiz. Dolayısıyla İklim Değişikliği Kanunu yasalaşmalı, Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hızla kurulmalı" dedi.

İş dünyası, iktidardan öngörülebilir ve yatırım dostu politikalar talep ediyor

Uzun vadeli program şart

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin dünkü aylık toplantısı, hazırlıkları devam eden yeni orta vadeli program (OV) öncesi iş dünyasının temel taleplerinin konuşulduğu bir platform oldu.

“**Sanayimizin** ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz” ana gündemiyle yapılan toplantının açış konuşmasını yapan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomide daha istikrarlı, öngörülebilir ve yatırım dostu bir iktisadi iklim için ilgili tüm kesimlerin elini taşın altına koyması gereken kritik bir geçiş dönemine girildiğine dikkat çekti. Bahçivan, “En büyük beklentimiz, işverenden işçiye toplumun tüm kesimleriyle yapılacak istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması.

Öngörülebilirlik sorununu tekrar yaşamamak adına, beklentileri gözetken, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor” dedi.

KOBİ'lere dikkat

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da şu çağrıda bulundu: “İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir.” Hisarcıklıoğlu ayrıca, KOBİ'lerin büyüyen kredi sorunlarına dikkat çekti. • Ekonomi Servisi

Sanayici: Vergiler üretim dostu olsun

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 'Vergi sistemi üretim ekonomisini önceliklendiren, büyüme ve üretim ekonomisi dostu bir yaklaşımla yeniden kurgulanmalı.' dedi

İSTANBUL Sanayi Oda-

si (İSO) Meclis toplantısında konuşan Bahçivan, piyasada nakit ihtiyacının giderek arttığını, **sanayiciye** finansman desteği sunulmasını ve vergi

mevzuatında sadeleştirmeye gidilmesini önerdi. **İSO** Meclis Başkanı **Ender Yılmaz** da Rusya'daki yatırım fırsatlarına dikkat çekti, "Hızlı olalım." diye konuştu. **6'da**

Pahalılık krizinde kadınlar tasarruf etti

ING Türkiye tarafından gerçekleştirilen Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nın 2023 yılı ilk çeyrek sonuçlarına göre, tasarruf sahipliği oranı yüzde 19'a yükseldi. Tasarruf sahiplerinin oranındaki artış kadınlardan kaynaklandı; kadınlarda tasarruf sahipliği oranı 4,5 puan yükseldi. Tasarruf sahipleri içinde düzenli tasarruf yapanların oranı ise artış trendi göstererek yüzde 69'a ulaştı. Tasarrufu olanların tasarruf aracı tercihlerinde ise, yastık altı altın ve nakit yüzde 25 ile ilk sırada yer alırken, bireysel emeklilik fonlarının tercih edilme oranı yüzde 18'e yükseldi. ING Türkiye Bireysel Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Özkan Kırmızı, "Kadınların tasarruf sahipliği oranındaki artış önemli bir bulgu, bu oranın daha da yükselmesi genel tasarruf sahipliğine etkisi açısından önemli." dedi.

Yerel kalkınma için KOİ modeli önerdi

KÖPRÜ, etoyol gibi büyük altyapı projelerinde kullanılan Kamu Özel Sektör İş Birliği (KOİ) Modeli'nin, depreme dayanıklı dirençli şehirler, yerel hizmetler, akıllı şehirlik, çevre ve enerji projeleri, kiralık konutlar, yurtlar ve sosyal alanlar gibi üst yapı projeleri için de önemli bir yöntem olacağı bildirildi. Kamu Özel Sektör İş Birliği Araştırma Merkezi Başkanı Dr. Eytup Vural Aydın, "KOİ Modeli, hem kamu hem son kullanıcı hem de özel sektöre sunduğu avantajlarla, dirençli ve akıllı şehirlerin inşasında özellikle yerel yönetimler için büyük fırsatlar sunuyor. GYODER Erişilebilir Konut Projesi bunun iyi kurgulanmış önemli örneklerinden biridir." dedi. KOİ Modeli'nin sadece mega projeler için bir araç olmadığını ifade eden Aydın, modelin, uluslararası alanda etkin olarak üstyapı projelerinde de kullanıldığını söyledi. Dr. Aydın, geçen haziran ayında yapılan hukuki düzenleme ile belediyelerin özellikle çevre projelerinde KOİ modelini kullanabilmesine imkan sağlandığına dikkat çekti. Aydın, "Trabzon, Sakarya, İzmir, Samsun ve İstanbul'da belediyeler KOİ Modeli ile projeler çalışıyor. 2024 yılı yerel düzeyde KOİ projelerinin gelişmesi için çok önemli bir yıl olacak." diye konuştu.

Fuzul GYO için halka arz tamam

FUZUL GYO, 20-21 Temmuz tarihlerinde Halk Yatırım ve Menkul Yatırım konsorsiyumları ile birlikte düzenlenen talep toplama sürecini tamamladı. Sabit fiyatla talep toplama yöntemi ile gerçekleştirilen halka arz, bireysel ve kurumsal yatırımcı kategorisinde yoğun ilgi gördü. Toplam 1 milyon 369 bin 622 yatırımcının talepte bulunduğu halka arzda bireysel yatırımcı talebi, 1 milyon 369 bin 504 oldu. Böylece Fuzul GYO, halka arz olan GYO şirketleri arasında en yüksek bireysel katılımı sayısına ulaşan GYO unvanının sahibi oldu. Şirketten yapılan açıklamaya göre, halka arz süreci 1 milyon 326 bin 874 yatırımcıyla tamamlandı. Fuzul GYO Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Akbal, "Halka arızımıza yurtiçi bireysel yatırımcılardan planlanan tahsis tutarının 3 katı, yurtdışı kurumsal yatırımcılardan ise yine planlanan tahsis tutarının 4,3 katı talep geldi ve sonuçta şirketimizin 1 milyon 326 bin 874 yeni ortağı oldu." dedi.

Genç MUSIAD'dan genç ihracatçılara ödül

GENÇ MUSIAD tarafından düzenlenen "Altın Konteyner İhracat Ödülleri" töreni bu yıl 8 Ağustos'ta MUSIAD Genel Merkezi'nde düzenlenecek. Programda, 2022 rakamları baz alınarak genç ihracatçılara çeşitli kategorilerde ödüller takdim edileceği bildirildi. Genç MUSIAD Başkanı Cahit Ertemel, "Ödül başvurusu alırken herhangi bir MUSIAD üyelik şartı aramadık, genç tüm ihracatçılara kapılarımızı açtık." açıklaması yaptı.

TOBB BAŞKANI'NIN KATILDIĞI TOPLANTIDA SANAYİCİDEN MESAJ

Merkez Bankası'nın yatırım kredilerinin devam ettirilmesinin önemine değinen TOBB Başkanı, kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede sadece vergi artışına odaklanılmamasını talep etti. Vergi mevzuatının üretim ekonomisi dostu olmasını isteyen ISO Başkanı da, vergi zamlarının toplumu beklenti enflasyonu içine soktuğunu söyledi

EKONOMİ SERVİSİ

TÜRKİYE Odaat ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "Anadoluyu sürekli dolayan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor.

Buna dikkat edilmesi gerekiyor." dedi. Türkiye'nin önceliğinin mevcut üretim kapasitesini korumak olduğuna dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı." mesajı verdi.

'MUHASEBECİLER DE ŞAŞIRDI'

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclis toplantısına konuşmacı olarak katılan Hisarcıklıoğlu, geçen günlerde atılan adımlara değinerek, "Tüm bu sadeleştirme adımlarını olumlu karşılıyor ve devam etmesini temenni ediyoruz." diye konuştu. "Bir diğer reform ihtiyacı, vergi sistemine ilgilidir. Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyoruz. Muhasebeciler de şaşırıyor." ifadelerini kullanan TOBB Başkanı, "Suistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükellefin hayatını daha da zorlaştırıyoruz. Bu da vergi uyus-

VERGİDE ZAM DEĞİL REFORM TALEP ETTİLER

mazlıklarını giderek artıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha

basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır." mesajları verdi.

EYT MUAZZAM YÜK GETİRDİ

Kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede sadece vergi artışına odaklanılmamasını isteyen ve yapılan düzen-

lemeler için etki analizinin şart olduğunu dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Para politikasındaki normalleşmeyle birlikte kredi piyasasına yeniden işlerlik kazandırılmalı ve özellikle KOBİ'lere yönelik pozitif ayrımcılık getirilmelidir. EYT düzenlemesiyle yaklaşık 1 milyon 750 bin çalışanımız emekli olacak. 300 milyar lira civarında kodem tazminatı ödemesi gerekecek. Şirketlerimizin bu muazzam yükün altında ezilmelerine seyirci kalmamalıdır. Onların ayakta kalmalarını sağlayacak şekilde ve uygun şartlarla, KGF teminatlı kredi verilmelidir." dedi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan'ın konuşmasında dile getirdiği taleplere katıldığını da sık sık tekrarlayan TOBB Başkanı, uzun vadeli finansman konusunda, "Merkez Bankası'nın yatırım kredileri devam ettirilmeli, hatta teknoloji projeleri için kapasitesi artırılmalıdır. Zira cari açığımızı azaltmak, küresel tedarik zincirlerinden daha büyük bir pay almak için dev ölçekli kilit teknoloji yatırımlarına ihtiyaç var." görüşünü dile getirdi.

Rusya fırsatı kaçmasın!

Döviz tarafındaki artış da bunu maalesef körükleyen bir başka gerçek.

■ Kamu kesiminin gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklaması gerektiğini de düşünüyoruz.

■ Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden de artık uzaklaşması gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

'NAKİT İHTİYACI ARTIYOR'

■ Alınacak olan tedbir paketlerinin parça parça değil, bir bütünlük içinde ele alınmasına yönelik hassasiyeti de burada özellikle vurgulamak istiyorum. Çünkü tedbir paketleri bir bütünlük içinde değil

de arka arkaya geldikçe, toplumda her gün yeni bir olumsuz beklenti ve tereddütler oluşuyor.

■ Piyasalarda ciddi bir nakit ihtiyacının, giderek artan şekilde kendini göstermekte olduğunu söylemek istiyorum. Bu da ekonomimiz için ciddi bir tehdit olan durgunluk işaretini veriyor. Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savastığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bir dönem bir süre yaşayacağız.

■ Sanayimiz, üretimimizin bu dönemi sağlıklı ve en az yara alarak atlatabilmesi için reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracat dönük ve yatırıma dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalıdır.

■ Yıllar içinde oldukça karmaşık hale gelen vergi mevzuatında sadeleştirmeye ihtiyaç var. Bu çerçevede vergi sistemi, üretim ekonomisi önceliklendiren, büyüme ve üretim ekonomisi dostu bir yaklaşımla yeniden kurgulanmalıdır.

Hisarcıklioğlu: İş dünyası için öngörülebilirlik ve geleceğe dair yol haritası önemli

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, "Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

TOBBA Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, "Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Temmuz ayı olağan toplantısı, "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, **TOBB** Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, iş dünyası için her dönem olduğu gibi bu dönem de en önemli konunun öngörülebilirlik olduğunu belirterek, "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

"TİCARİ KREDİLER ANİDEN

VE ÇOK SERT BİR ŞEKİLDE KESİLMEMELİ"

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, sözlerine şu şekilde devam etti: "Anadolu'yu sürekli dolaşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde

olumsuz bakılmamalı. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir."

"REESKONT KREDİLERİNDE KOBİ PAYININ ARTACAK OLMASI SEVİNDİRİCİ"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal**

Bahçivan da açılış konuşmasında, ekonomide daha istikrarlı, öngörülebilir ve yatırım dostu bir iktisadi iklim için ilgili tüm kesimlerin elini taşın altına koyması gereken kritik bir geçiş dönemine girildiğine dikkat çekti.

Piyasalarda giderek artan ciddi nakit ihtiyacının durgunluk işareti verdiğini ve enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve mücadele içerisinde olduğu bir döneme yol açacağını belirten Bahçivan, bu dönemi reel sektörün en az yara ile atlattırması için özel finansman modelleriyle desteklenmesi gerektiğini söyledi. **İSO** Başkanı, bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktar-

sal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılacağını açıklanmasını sevindirici bulduklarını dile getirdi. Bahçivan "Yine Eximbank'ın ve yatırıma dönük kredilerin önünün açılmasına dair gerek Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Sayın Yılmaz gerekse Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in açıklamaları da en azından bu zorlu dönemde üretim hayatımızın ve yatırımlarımızın sürdürülebilmesi konusunda bizim için en önemli umut kaynağıdır" dedi.İHA

TOGG gibi beş büyük sivil teknoloji yatırımı yapsak çok büyük atılım olur

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin Otomobil Girişim Grubu'nun (TOGG) kurulmasına liderlik ederek, çok büyük bir yatırımın hayat bulmasına yol açtı. Çünkü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, güçlü siyasi irade beyan etmesine ve yollarca çağrılarda bulunmasına rağmen Türkiye'nin yerli ve milli otomobilini üretmek için aradığı babayığitleri bir türlü 'meydana çıkmaya' ikna edemiyordu. Erdoğan, bu konudaki fikrinde ve ısrarında hiç yılmıyışa düşmemiş ve 24 Mayıs 2017'deki o tarihi TOBB Genel Kurulunda bir kez daha 'babayığit çağrısı' yapmıştı. TOBB delegeleri büyük bir alkış tufanı koparınca Hisarcıklıoğlu, "Cumhurbaşkanım, siz destekliyorsanız biz de içimizden o babayığitleri çıkarırız, Türkiye'nin yerli ve milli otomobilini üretiriz" demişti. Sonra malum babayığitler ve TOBB ortak olarak TOGG için önce şirketi, sonra fabrikayı kurdular, açtılar ve üretimi başlattılar. Projenin siyasi sahibi Erdoğan olduğu için TOGG'u sevmeyenler, hayata geçmesine zemin hazırlayan Hisarcıklıoğlu'na da çok kızdılar ama onlar inandıkları yolda ilerleyip TOGG projesini hayata geçirdi. Memleket için çok iyi oldu, or-

ÇOK ÖNCEDEN FİZİBİLİTESİNİ YAPMIŞTIK

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun ISO Meclisindeki sanayicilere, TOGG ile ilgili yanı sıra ama gerçekliği de olan şu sözleri söyledi: **TOGG fabrikası sizin, yalan yok. Bütün sanayiciler TOGG'un sahibiyim deseniz doğrudur. TOBB, TOGG'a ortak olduğuna göre sizindir.** Seneye inşallah ihracata da başlıyoruz. Bayrağımızı dünya pazarlarına taşıyacağız. Bu hayal hepimizdindi. Şu anda distribütörlük isteyen o kadar çok ki özellikle de Türk Cumhuriyetlerinden, Körfez

ülkelerinden distribütör olmak istiyorlar." **TOBB Başkanı,** önemli bir mesajı da TOGG örneği üzerinden veriyor: "Cari açığımızı azaltmak, küresel tedarik zincirlerinden daha büyük pay almak için dev ölçekli kilit teknoloji yatırımlarına ihtiyaç var. Teşvik sistemimizi de buna göre yeniden tasarlamalıyız. **TOGG benzeri en az 5 sivil teknoloji yatırımı ülkemize kazandırsak, teknolojiye çok büyük atılım yapacağımız kanaatindeyiz."**

Rifat Hisarcıklıoğlu

taklık yapısını ve 'elektrikli araç işinin' parlayan geleceğini düşününce daha da iyi olacağı görülüyor.

Çok önceden fizibilitesini yapmıştık Hisarcıklıoğlu, İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) Temmuz Meclis Toplantısı'nın konuyu olarak konuşurken, o tarihi genel kurulu bir miktar anlattı. Ben de o genel kurulu Ankara'da izleyen gazeteciler arasındaydım. O gün, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile **TOBB Başkanı** arasında ünlü otomobil diyalogu başlayınca mono-

ton seyreden genel kurul birden canlanmıştı. Şahsen bu diyaloga çok sevinmekle birlikte içimden "Güzel haber de adam yıllardır sesleniyor, **TÜSİAD** ilgilenmedi, otomotivci holdingler geri durdu, **MÜSİAD** ve diğerlerinin gücü yetmedi. İnşallah Rifat başkanın sözü yerde kalmaz" diye geçirmiştim. O sorunun yanıtını da Çarşamba günü **ISO**'daki konuşmasında şöyle verdi: "Biz hazırlıktydık da öyle çıktık ortaya. Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanın ilk çağırısını yaptığında 'acaba bize bir görev verilir mi' diye oturup fizibilite yapmıştık. 60 yıl önce Devrim otomobilinde yüzümüzü yere bakmıştık ama bu sefer Allah yüzümüzü yere bakırmadı ve Türkiye'nin en büyük şirketlerine gittik, babayığitler çıktı. Tarihimizde ilk defa, fikri mülkiyet haklarının tamamı ülkemize ait olan otomobil ürettik. Mart ayında başlayan yurtiçi satışlarda, üretimin 6 katından fazla talep geldi. Bu da halkımızın teveccühünü ve inancını gösteriyor."

20 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT HEDEFİNE 'ENDEKSLİ' HAZIRLIK

Türkiye demir ve demir dışı metallerde 2022'de yüzde 16,4'lük artışla 14,4 milyar dolarlık ihracat yaptı. Bu yıl için de 20 milyar dolarlık iddialı bir hedef konulmuştu. Şubat ayındaki depremler, ihracat pazarlarındaki küçülmeler bu hedefin bu yıl tutmayacağını gösteriyor ama Türkiye, her olumsuzluğa karşı asla pes etmeyen ihracatçılarıyla da ünlü.

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMB) Başkanı Çetin Tecdeelloğlu, "Dünya çok büyük, yeni pazarlar buluruz, mevcut pazarlarımızda daha rekabetçi oluruz. Mısır ve Körfez ülkeleriyle ilişkilerimiz düzeliyor. Eylül ayından itibaren toparlanma olur" diyor. İhracatçı için en önemli problemin halen finansmana

Çetin Tecdeelloğlu

erişimdeki sıkıntılar olduğunu, işletme sermayesi sıkıntısının da devam ettiğini belirtiyor. İDDMB Başkanı Tecdeelloğlu, Birlik seçimleri öncesi 'vaat ettiği projeleri' hayata geçirmeye özen gösteren başkanlarımızdan. Bu projeler arasında en önemlilerden biri 'Metal Endeksi' yapmak ve sektörün durumunu 'veriyeye dayalı bilimsel yöntemlerle' her ay düzenli ölçmek. Endeksin adı **TR-METALENDEKS** oldu. Alt

endeksler 'gelişme, beklenti ve değerlendirme' başlıklarını taşıyor. **Tecdeelloğlu,** 8 bine yakın ihracatçı üyenin yaklaşık yarısından her ay düzenli veri alınacağını ve endeksin bu verilerle güncelleneceğini belirtiyor. Peki bu endeks ne işe yarayacak? Pazarlardaki gelişmeleri, metal fiyatlarını, üretim maliyetlerini, döviz kurlarının kar marjlarına etkisini, üretimin sürdürülebilir olması için gerekli stokların durumunu izlemeye yarayacak. Aynı zamanda ihracatçıların sorunlarının ne olduğunu aktaracağı kalıcı bir iletişim ortamı da sağlanmış olacak. Demir ve demir dışı, ana sektör olarak **sanayimizin** altıncı büyük sektörü konumunda. Kilogram ihracat değeri de 4,59 dolar ki bu rakam genel ortalamanın çok üstünde.

'Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli'

TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu, "Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı" dedi.

İSTANBUL, AA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, KOBİ kredilerinde yaşanan daralmanın zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıdığı belirterek, "Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısı, "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz TOBB'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Toplantıya **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu**, **ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan** ve meclis üyeleri katıldı.

Toplantıda konuşan Hisarcıkıoğlu, milli gelir içinde **sanayinin** payının yüzde 27'ye geldiğini ve son 20 yılın en yüksek düzeyine ulaştığını söyledi.

Sanayi yatırımlarındaki gelişmenin bir göstergesi niteliğindeki **OSB** sayısının son 20 senede 191'den 393'e yükseldiğini bildiren Hisarcıkıoğlu, "OSB'si olmayan ilimiz kalmadı. Yine imalat **sanayi** yıllık ihracatı 240 milyar doları aşarak rekor kırdı. Tüm bu başarılarla belki de en büyük pay sizlere ait. Yine sizlerin gayretleriyle, İstanbul **Sanayi** Odamız, faaliyetlerini ve kurumsal kapasitesini her geçen sene genişletiyor.

İnovasyondan çevreye, tek-

nolojiden üniversite-sanayi iş birliğine kadar pek çok alanda, kapsamlı çalışmalar yaparak **sanayicimize** yeni ufuklar ve imkânlar kazandırıyor. KOBİ'lerimizin gelişmesine ve büyümesine destek oluyor. İşte tüm bunlar, **sanayinin** baş şehrine yakışan, çağdaş bir hizmet anlayışıdır." ifadelerini kullandı.

Hisarcıkıoğlu, uzun vadeli yatırım finansman imkanlarının çoğaltılması gerektiğini dile getirerek, "Merkez Bankası'nın yatırım kredileri devam ettirilmeli, hatta teknoloji projeleri için kapasitesi artırılmalıdır. Zira cari açığımızı azaltmak, küresel tedarik zincirlerinden daha büyük bir pay almak için dev ölçekli kilit teknoloji yatırımlarına ihtiyaç var. Teşvik sistemimizi de buna göre yeniden tasarlamalıyız. Togg benzeri en az 5 sivil teknoloji yatırımını ülkemize kazandırsak, teknolojiye çok büyük atılım yapacağımız kanaatindeyiz." değerlendirmesinde bulundu.

'Togg'da seneye ihracata başlayacak ve bayrağımızı dünya pazarlarına taşıyacağız'

Hisarcıkıoğlu, 6 yıl önce Türkiye'nin Otomobil projesini başlattıklarını hatırlatarak, "Kimse ortaya çıkmazken, 5 babayığı bir araya getirip

yola çıktık. Tarihimizde ilk defa, fikri mülkiyet haklarının tamamı ülkemize ait olan otomobili ürettik. 60 yıllık yerli ve milli otomobil rüyamızı hayata geçirdik. Togg ile sadece otomobil üretmekle kalmadık. Elektrikli, akıllı ve otonom teknolojilerle dönüşen yeni mobilite ekosistemine de öncülük ediyoruz. Togg'un mart ayında başlayan yurt içi satışlarda, üretimin 6 katından fazla talep geldi. Bu da halkımızın teveccühünü ve inancını gösterdi. Seneye inşallah ihracata başlayacak ve bayrağımızı dünya pazarlarına taşıyacağız. Bu hayal peşimizde, gerçekleştirmenin gururunu da hep birlikte yaşayacağız." şeklinde konuştu.

İş dünyası öngörülebilirlik istediğini ve geleceğe dair yol haritası beklediğini işaret eden Hisarcıkıoğlu, şunları kaydetti:

"İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcımız sayın Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Program'a dair

önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makroekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık.

Özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı. Dün bu kapsamda önemli bir gelişme yaşandı. Reeskont kredilerinin hacmi ve Kobilere ayrılan pay artırıldı, erişim şartları kolaylaştırıldı. Yüzde 30'luk ilave döviz satış zorunluluğu kaldırıldı. Tüm bu sadeleştirme adımlarını olumlu karşılayıp ve devam etmesini temenni ediyoruz."

'Vergi sisteminin reforma ihtiyacı var'

Rifat Hisarcıkıoğlu,

Türkiye'de vergi sisteminin reforma ihtiyacı olduğuna dikkati çekerek, "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyoruz. Suistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükellefin hayatını daha da zorlaştırıyoruz. Bu da vergi uyumsuzluklarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha

basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları, geçmiş enflasyon dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir." diye konuştu.

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan ise büyüme, fiyat istikrarı ve finansal istikrar amaçları arasında çelişkilerin arttığı ve manevra alanının daraldığı bir ortamda, para politikası hataları ve sistemik finansal dalgalanmaların temel riskler olarak öne çıktığını küresel faizlerdeki artışın tüm ekonomiler üzerindeki baskıyı artırdığını ifade etti.

Türkiye'de iç tasarrufların büyüme için yetersiz kaldığını belirten Bahçıvan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Uluslararası sermaye girişlerinin kalıcı ve sağlıklı bir yapı arz etmesi, bilhassa doğrudan nitelikli yatırımların finansmandaki payının artırılması, her zamankinden daha önemli. Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde Körfez ülkelerine gerçekleştirilen resmi ziyaretler kapsamında savunma **sanayi**, teknoloji, yenilenebilir enerji gibi pek çok alanda yatırım, ticaret ve dış finansmana yönelik sağlanan anlaşmalar ülkemiz adına umut verici.

İsveç'in NATO'ya katılmasına ilişkin sağlanan uzlaşma da ülkemizin dış ilişkilerde bir normalleşmenin işaretini vermesi bakımından kıymetli. Oluşan bu pozitif iklimin de desteğiyle, başta Gümrük Birliği'nin güncellenmesi olmak üzere, AB ile yaşadığımız sorunların çözüm yoluna girmesi en büyük temennimiz. Bilhassa iş insanlarımız için son dönemde en ciddi engellerden biri haline gelen vize sorunu konusunda acil rahatlatıcı adımlar atılması gerektiğini yeniden hatırlatmak istiyorum."

İş dünyası geleceğe dair yol haritası istiyor

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, İSO Meclisi'nde yaptığı konuşmada, "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir" dedi. İSO Yönetim Kurulu Başkan Erdal Bahçivan da "Öngörülebilirlik sorunlarını tekrar yaşamamak adına, tüm kesimlerin beklentilerini gözetken, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor" diye konuştu

RECEP BAHAR / İSTANBUL
İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Temmuz ayı olağan toplantısı, "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz TOBB'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazil Zoru Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, iş dünyasının başat aktörlerinden TOBB'un Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Ana sorun 'önümüzü görememek'

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, iş dünyası için her dönem olduğu gibi bu dönemde en önemli konunun öngörülebilirlik olduğunu belirterek, şunları söyledi: "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli

Programa (OVP) dair önerilerimizi ilettik. Elbette sanayimizin ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlatıldığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık."

KOBİ'ler kredi bulamıyor

TOBB Başkanı, sözlerine şu şekilde devam etti: "Anadolu'yu sürekli dolaşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılma-

malı. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkânı getirilmeli ve KDV iadesinde daha basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir."

Yüksek enflasyon iş dünyasını bunalıyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan da konuşmasında, ekonomide daha istikrarlı, öngörülebilir ve yatırım dostu bir iktisadi iklim için ilgili tüm kesimlerin elini taşın altına koyması gereken kritik bir geçiş dönemine girildiğine dikkat çekti. Bununla birlikte kaynak arayışlarında klasik çözümlere başvurulduğunu, akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığının, yapılan çalışmalarla toplumu 'beklenti enflasyonu' içine soktuğuna işaret eden Bahçivan "Ekonomimiz açısından son derece kritik olan bu süreç, maalesef gerek sosyolojik gerek psikolojik açıdan önümüzdeki günlerin en önemli ekonomi gündemi olmaya adaydır. Enflasyon beklentilerinin dizginlenmesi, fiyatlama davranışlarında normalleşmenin sağlanması, cari açık ve risk priminin azaltılarak lira üzerindeki baskının hafifletilmesi kritik hususlar haline geldi. Kamu kesiminin gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklaması gerekiyor. Böylesi bir adım, üretkenlik artışına dayalı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin temeli olan etkin kaynak tahsisi için de güçlü bir başlangıç olabilir. Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile İstanbul'da istişare etme fırsatını bulduğumuz yeni OVP'de, işverenler işçi kesimine, sanayi-

Nitelikli iş gücü bulmak zorlaşıyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ekonomide kaliteli büyümeyi destekleyen en önemli unsurlardan olan eğitim ve çalışma hayatı politikalarına da değinerek, şunları söyledi: "Sanayimizin katma değeri yüksek ürünleri üretmek için gereken iyi eğitilmiş, nitelikli işgücünü temin etmekte güçlük çekiyoruz. Genç bir nüfusa sahip ve en büyük zenginliği beşeri sermayesi olan ülkemizde, bu sermayemizin eğitimi ve geleceğe hazırlanması noktasında maalesef iyi işaretler yok. Üç milyon üzerinde gencimizin girdiği üniversite sınav sonuçları üzücü... Dijitalleşme, yapay zeka, robotik teknolojiler ve yeşil dönüşüm, sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü tanımını da dönüştürmekte. Geleceğin eğitim ihtiyaçları okul öncesinden yüksek öğrenime kadar net ve kapsayıcı bir şekilde belirlenmeli, eğitim planlaması buna göre yapılmalı."

ciden akademisyenlere toplumun tüm kesimleriyle yapılacak olan istişarelerle enflasyonla ilgili kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması en büyük beklentimiz. Öngörülebilirlik sorunlarını da tekrar yaşamamak adına tüm kesimlerin beklentilerini gözetken, kapsamlı ve uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik program ihtiyacının sürdüğünü kanaatindeyim. Zira ekonomi politikalarında tutarlılık ve devamlılığın makro finansal istikrar açısından taşıdığı önem hepimizin malumu. Bu bağlamda Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görünüşünden de artık uzaklaşması gerekiyor" dedi.

Piyasada nakit darlığı had safhada

Piyasalarda giderek artan ciddi nakit ihtiyacının durgunluk işareti verdiğini ve enflasyonla durgunluğun iç içe yaşadığı ve mücadele içerisinde olduğu bir döneme yol açacağını belirten Bahçivan, bu dönemi reel sektörün en az yara ile atlattığı için özel finansman modelleriyle desteklenmesi gerektiğini söyledi. **İSO Başkanı**, bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılacağını açıklanmasını sevindiri bulduklarını dile getirdi.